

32002D0668

L 232/34

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

29.8.2002

DECYZJA RADY**z dnia 3 czerwca 2002 r.****dotycząca szóstego programu ramowego Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Euratom) dla badań jądrowych i działań szkoleniowych, przyczyniającego się także do utworzenia Europejskiej Przestrzeni Badawczej (2002–2006)**

(2002/668/Euratom)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, w szczególności jego art. 7,

uwzględniając wniosek Komisji ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ⁽²⁾,uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Program ramowy obejmujący wszystkie działania badawcze, łącznie z działaniami demonstracyjnymi i szkoleniowymi w dziedzinie energii jądrowej, które mają być wdrożone przez programy badawcze i szkoleniowe może być przyjęty na podstawie art. 7 Traktatu.
- (2) W 2000 r. Komisja przedłożyła dwa komunikaty, odpowiednio w sprawie perspektyw i celów utworzenia Europejskiej Przestrzeni Badawczej, oraz w sprawie wdrożenia Europejskiej Przestrzeni Badawczej i wytycznych dla działań badawczych Unii Europejskiej na lata 2002–2006. W 2000 r. Komisja przedłożyła także komunikat w sprawie innowacji w gospodarce opartej na wiedzy.
- (3) Rady Europejskie w Lizbonie w marcu 2000 r., w Santa Maria de Feira w czerwcu 2000 r. i w Sztokholmie w marcu 2001 r. przyjęły konkluzje zmierzające do szybkiego utworzenia Europejskiej Przestrzeni Badawczej i innowacji, mając na uwadze trwałe wzrost gospodarczy, większe zatrudnienie i spójność społeczną. Rada Europejska

w Göteborgu w czerwcu 2001 r. uzgodniła strategię stałego rozwoju i dodała trzeci wymiar środowiska przyrodniczego do strategii lizbońskiej.

- (4) Parlament Europejski ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾, Rada ⁽⁶⁾ ⁽⁷⁾, Komitet Ekonomiczno-Społeczny ⁽⁸⁾ i Komitet Regionów ⁽⁹⁾ także poparły założenie Europejskiej Przestrzeni Badawczej.
- (5) W dniu 19 października 2000 r. Komisja przedłożyła konkluzje zewnętrznej oceny wdrożenia i wyników działań wspólnotowych przeprowadzonych w okresie pięciu lat poprzedzających tę ocenę, wraz z towarzyszącymi uwagami.
- (6) Ważne jest zatem przyjęcie nowego programu ramowego na lata 2002–2006, przyczyniającego się do ustanowienia Europejskiej Przestrzeni Badawczej.
- (7) Szósty program ramowy ustanawia naukowe i technologiczne cele i priorytety przewidzianych działań i wyznacza szerokie ramy tych działań, które będą wdrożone zgodnie z celem ochrony finansowego interesu Wspólnoty. Ważne jest zapewnienie prawidłowej gospodarki finansowej szóstego programu ramowego.

⁽¹⁾ Dz.U. C 180 E z 26.6.2001, str. 177.⁽²⁾ Dz.U. C 140 E z 13.6.2002, str. 371.⁽³⁾ Dz.U. C 260 z 17.9.2001, str. 3.⁽⁴⁾ Rezolucja z dnia 18 maja 2000 r. (Dz.U. C 59 z 23.2.2001, str. 250).⁽⁵⁾ Rezolucja z dnia 15 lutego 2001 r. (Dz.U. C 276 z 1.10.2001, str. 271).⁽⁶⁾ Rezolucja z dnia 15 czerwca 2000 r. (Dz.U. C 205 z 19.7.2000, str. 1).⁽⁷⁾ Rezolucja z dnia 16 listopada 2000 r. (Dz.U. C 374 z 28.12.2000, str. 1).⁽⁸⁾ Opinia z dnia 24 maja 2000 r. (Dz.U. C 204 z 18.7.2000, str. 70).⁽⁹⁾ Opinia z dnia 12 kwietnia 2000 r. (Dz.U. C 226 z 8.8.2000, str. 18).

- (8) Finansowa kwota referencyjna w rozumieniu pkt 34 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 6 maja 1999 r. między Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i usprawnienia procedury budżetowej ⁽¹⁾ jest włączona do tej decyzji na całkowity czas trwania programu ramowego, bez naruszania kompetencji władz budżetowych wyszczególnionych w Traktacie.
- (9) Wspólne Centrum Badawcze powinno mieć swój wkład we wdrożenie programu ramowego, gdzie może zapewnić niezależne wsparcie ukierunkowane na klienta dla opracowania i wdrożenia polityk wspólnotowych, łącznie z monitorowaniem realizacji tych polityk w obszarach swych szczególnych kompetencji.
- (10) Działania badawcze przeprowadzane w ramach szóstego programu ramowego powinny respektować podstawowe zasady etyczne, łącznie z zasadami wymienionymi w art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej i w Karcie Podstawowych Praw Unii Europejskiej, jak również potrzebę uwzględnienia akceptacji społecznej dla tych działań.
- (11) W następstwie komunikatu Komisji „Kobiety i Nauka” i rezolucji Rady z dnia 20 maja 1999 r. ⁽²⁾ i dnia 26 czerwca 2001 r. ⁽³⁾ oraz rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 3 lutego 2000 r. ⁽⁴⁾ na ten temat wdrażany jest plan działań w celu zwiększenia i umocnienia roli kobiet w nauce i badaniach w Europie, który powinien zapewnić respektowanie równych szans niezależnie od płci.
- (12) Zielona księga Komisji „Na rzecz strategii europejskiej dla zabezpieczenia dostaw energii” stanowi element w debacie w sprawie środków zwalczających zmiany klimatyczne i zmniejszających zależność Europy od importowanej energii.
- (13) Komisja powinna z jednej strony regularnie przedstawiać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdania z wdrażania szóstego programu ramowego, a z drugiej strony przeprowadzić niezależną ocenę wdrażania działań w odpowiednim czasie i przed przedstawieniem swojej propozycji na następny program ramowy. Taka ocena powinna być przeprowadzona w duchu otwartości w odniesieniu do wszystkich zaangażowanych podmiotów.
- (14) Ważny jest międzynarodowy i globalny wymiar europejskich działań badawczych w interesie uzyskania wspólnych korzyści. Szósty program ramowy otwarty jest dla krajów, które zawarły niezbędne umowy w tym celu, jak również otwarty jest na poziomie projektów i na bazie wzajemnych korzyści dla udziału podmiotów z państw trzecich i organizacji międzynarodowych we współpracy naukowej.
- (15) Szósty program ramowy powinien mieć swój wkład w rozszerzenie przez dostarczenie naukowego i technologicznego wsparcia dla krajów kandydujących dla wdrażania dorobku wspólnotowego i dla ich integracji w ramach Europejskiej Przestrzeni Badawczej. Informacja o możliwościach udziału w programie powinna zostać dostarczona potencjalnym uczestnikom w odpowiednim czasie i w odpowiedni sposób.
- (16) Po zasięgnięciu opinii Komitetu Badań Naukowych i Technicznych (CREST) przez Komisję Komitet wydał swoją opinię.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Przyjmuje się na lata 2002–2006 wieloletni program ramowy dotyczący badań nuklearnych i działań szkoleniowych, zwany dalej „szóstym programem ramowym”.
2. Szósty program ramowy obejmie badania Wspólnoty, rozwój technologiczny, Współpracę międzynarodową, upowszechnianie i działania eksploatacyjne, jak również kształcenie w następujących dziedzinach:
 - kontrolowana synteza termojądrowa,
 - zarządzanie odpadami radioaktywnymi,
 - ochrona przed promieniowaniem,
 - inna działalność w dziedzinie technologii jądrowych i bezpieczeństwa,
 - działania Wspólnego Centrum Badawczego w dziedzinie energii jądrowej.
3. Załącznik I ustala naukowe i technologiczne cele i odnośne priorytety oraz wyznacza wytyczne dla zaplanowanych działań.

Artykuł 2

1. Finansowa kwota referencyjna dla wdrażania szóstego programu ramowego na lata 2002–2006 wynosi 1 230 mln EUR. Liczba przypisana każdej działalności jest ustalona w załączniku II.

⁽¹⁾ Dz.U. C 172 z 18.6.1999, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. C 201 z 16.7.1999, str. 1.

⁽³⁾ Dz.U. C 199 z 14.7.2001, str. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 309 z 27.10.2000, str. 57.

2. Szczegółowe zasady finansowego udziału Wspólnoty są regulowane rozporządzeniem finansowym stosowanym do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich, uzupełnionego załącznikiem III oraz w stosownych przypadkach przez badania i program(-y) szkoleniowy(-e), które przyjmie Rada w celu wdrożenia niniejszej decyzji.

Artykuł 3

Wszystkie działania badawcze przeprowadzane w ramach szóstego programu ramowego są przeprowadzane zgodnie z podstawowymi zasadami etycznymi.

Artykuł 4

Szósty program ramowy jest wdrażany przez programy badawcze i szkoleniowe. Programy te ustalają dokładne cele i szczegółowe zasady wykonania.

Artykuł 5

1. Komisja w sposób ciągły i systematyczny nadzoruje, z pomocą niezależnych, wykwalifikowanych ekspertów wdrażanie szóstego programu ramowego, jego badania i programy szkoleniowe.

2. W sprawozdaniu przedłożonemu Komisji każdego roku na podstawie art. 7 Traktatu powinien być szczegółowo przedstawiony postęp wdrażania szóstego programu ramowego, a w szczególności postęp w osiąganiu celów i realizacji jego priorytetów, wliczając jego aspekty finansowe.

Artykuł 6

Przed przedłożeniem swojej propozycji na następny program ramowy Komisja przeprowadza przez niezależnych, wysoko wykwalifikowanych ekspertów zewnętrzną ocenę wdrażania, jak również osiągnięć działalności wspólnotowej za okres pięciu lat poprzedzających tę ocenę.

Komisja przekazuje wnioski z tej oceny wraz ze swoimi uwagami Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów.

Sporządzono w Luksemburgu, dnia 3 czerwca 2002 r.

W imieniu Rady

J. C. APARICIO PÉREZ

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

CELE NAUKOWE I TECHNOLOGICZNE, WYTYCZNE DZIAŁALNOŚCI I PRIORYTETY

W celu realizacji celów dotyczących badań nuklearnych i szkoleniowych wymienionych w Traktacie Euratom i w celu wniesienia wkładu do założenia Europejskiej Przestrzeni Badawczej szósty program ramowy (Euratom), poniżej określany jako „niniejszy program”, będzie posiadał strukturę, jaką przedstawiono poniżej.

Udział w tym programie w całości jest otwarty dla wszystkich krajów, które zawarły układy stowarzyszeniowe ze Wspólnotą w tym celu. Inne państwa trzecie mogą uczestniczyć w tym programie przez dwustronne umowy o współpracy. Naukowcy i organizacje z państw trzecich mogą uczestniczyć indywidualnie w projekcie.

1. PRIORYTETOWE OBSZARY TEMATYCZNE BADAŃ**1.1. Kontrolowana synteza termojądrowa**

Kontrolowana synteza termojądrowa może przyczynić się do długoterminowych dostaw energii i, zatem, do wymagań trwałego rozwoju dla niezawodnych scentralizowanych dostaw elektryczności.

Z powodu związku z kompleksowością podstawowej wiedzy w zakresie fizyki i technologicznych problemów wymagających rozwiązania rozwój potrzebny dla potencjalnego zastosowania syntezy do produkcji energii koniecznie przyjmie formę procesu kilku kolejnych czynności, z których każda będzie miała wpływ na kolejną. Jednakże w bliższej perspektywie czasowej badania nad technologiami syntezy mogą wywołać użyteczne technologiczne produkty uboczne.

Starania podjęte w kontekście zintegrowanego europejskiego programu badań w sprawie kontrolowanej syntezy termojądrowej umożliwiły Europie zostanie światowym liderem w dziedzinie badań nad syntezą poprzez magnetyczne zamknięcie.

Postęp dokonany w badaniach i uzyskane wyniki, zwłaszcza z europejskim JET Tokamak, umożliwiają rozważenie przejścia do „Następnego kroku”, który wyprodukuje maszynę umożliwiającą generowanie reakcji syntezy w warunkach porównywalnych do produkcji energii w reaktorze.

Ukończenie prac przygotowawczych nad szczegółowym zaprojektowaniem „Następnego kroku” w kontekście współpracy międzynarodowej projektu ITER umożliwia podjęcie decyzji o rozpoczęciu tego projektu i konstrukcji tej maszyny.

Celem tego będzie zaprezentowanie naukowej i technologicznej wstępnej oceny wykonalności produkcji energii termojądrowej, mając na uwadze aspekty społeczno-ekonomiczne. Dokładne ustalenia dotyczące wdrażania projektu będą zależały od wyniku negocjacji odbywających się obecnie w ramach współpracy międzynarodowej i późniejszych wydarzeń, a mianowicie podjętych decyzji dotyczących udziału Europy w projekcie ITER i miejscu, gdzie maszyna ma być zainstalowana. Będą musiały być ustanowione właściwe ramy prawne.

Udział w inicjatywie ITER wymaga wdrażania programu towarzyszącego, zawierającego następujące elementy:

- obsługiwane maszyny JET w sposób umożliwiający uzyskanie korzyści z ulepszeń dokonywanych na bieżąco. Możliwy udział w działalności badawczej potrzebny do wycofania z eksploatacji urządzeń termojądrowych,
- kontynuacja badań nad fizyką i technologią termojądrową, wliczając: studia i ocenę wzorów magnetycznego zamknięcia z, w szczególności, kontynuacją konstrukcji Wendelstein 7-X „stellarator” i działań istniejących instalacji w ramach umów stowarzyszeniowych Euratom; skoordynowane działania dotyczące badań technologicznych, w szczególności nad materiałami do syntezy.

1.2. Zarządzanie odpadami radioaktywnymi

Energia rozszczepienia dostarcza dziś 35 % energii elektrycznej we Wspólnocie. Stanowi ona element debaty nad środkami zwalczającymi zmiany klimatyczne i zmniejszające uzależnienie Europy od importowanej energii. Niektóre elektrownie dzisiejszej generacji będą działały przez najwyżej 20 lat.

Z tych powodów wykorzystanie jądrowej energii rozszczepienia do produkcji energii wymaga dokonania postępu z problemem odpadów, a zwłaszcza przemysłowego wdrożenia rozwiązań technicznych w postępowaniu z długotrwałymi odpadami.

Wysiłki badawcze europejskiego sektora publicznego i prywatnego w odniesieniu do zabiegów nad odpadami jądrowymi i technologiami składowania są znaczące. Poprzez ich skoordynowane rezultaty wspólnotowe działania w tym obszarze umożliwią zgromadzenie ich w masę krytyczną i zapewnienie spójności wytycznych przyjętych przez organizacje gospodarki odpadami i odnośnym przemysłem.

Działania obejmą zarówno problem gospodarki odpadami, jak i zagadnienie redukcji ich oddziaływania. W związku z tym będą skierowane na następujące aspekty:

- badania nad długotrwałym składowaniem w głębokich warstwach geologicznych stratum, z łączeniem działań przeprowadzanych w różnych miejscach przewidywanych trzech głównych typów formacji geologicznych,
- badania skierowane na zredukowanie oddziaływania odpadów, zwłaszcza poprzez rozwój nowych technologii redukcji szkodliwości związanej z odpadami poprzez techniki podziału i transmutacji oraz odkrycie potencjalnych koncepcji produkcji mniejszej ilości odpadów w generowaniu energii jądrowej.

1.3. Ochrona przed promieniowaniem

Wymagana jest czujność w celu utrzymania znakomych wyników Wspólnoty w dziedzinie bezpieczeństwa. Rozszerzenie Unii także wprowadza wyzwania. Usprawnienie ochrony przed promieniowaniem ciągle jest obszarem priorytetowym. W tym programie działania te będą przeprowadzane głównie w następujących obszarach:

- kwantyfikacja zagrożeń związanych z niskimi poziomami napromieniowania,
- medyczne napromieniowanie i poddanie na napromieniowanie naturalnych źródeł,
- radioekologia,
- postępowanie w przypadku zagrożenia i sytuacji wyjątkowych,
- ochrona miejsca pracy i środowiska naturalnego.

2. INNA DZIAŁALNOŚĆ W DZIEDZINIE TECHNOLOGII JĄDROWYCH I BEZPIECZEŃSTWA

Celem przeprowadzanych działań w tej pozycji jest:

- odpowiedź na naukowe i techniczne potrzeby polityki Wspólnoty w dziedzinie zdrowia, energii i środowiska naturalnego,
- zapewnienie, że europejskie możliwości są utrzymane na wysokim poziomie w odpowiednich obszarach nieobjętych priorytetowymi obszarami tematycznymi,
- wkład w tworzenie Europejskiej Przestrzeni Badawczej.

Działania te przeprowadzane będą głównie w następujących obszarach:

- koncepcje innowacyjne: ocena potencjału koncepcji innowacyjnych, które oferują korzyści w sensie bezpieczeństwa, wpływu na środowisko naturalne, wykorzystania surowców, odporności na proliferację; rozwój ulepszonych i bezpieczniejszych procesów w dziedzinie energii jądrowej,
- edukacja i szkolenie dotyczące bezpieczeństwa jądrowego i ochrona przed promieniowaniem mające na celu integrację i konsolidację wysiłków obywatela w uzyskaniu zrównoważonej gospodarki, i obejmujące dodatkowo takie obszary, jak mobilność i zasoby ludzkie, ponadnarodowy dostęp do infrastruktury i koordynację działań,
- środki bezpieczeństwa istniejących instalacji jądrowych.

3. DZIAŁANIA WSPÓLNEGO CENTRUM BADAWCZEGO (JRC) W DZIEDZINIE ENERGII JĄDROWEJ

Działania JRC będą skierowane na wspieranie analogicznych polityk wspólnotowych i szczególnych obowiązków Traktatu. Koncentrując swoje działania w obszarach, w których zaangażowanie Wspólnoty jest właściwe, JRC działa, gdzie jego tożsamość europejska zapewnia dodatkową wartość i gdzie jego działania są uzasadnione aspektami transgranicznymi bezpieczeństwa jądrowego lub obawami społecznymi. Zasadniczym celem będzie dalsze rozwinięcie współpracy przez łączenie w sieć, prowadząc do szerokiego konsensusu na poziomie europejskim i światowym w sprawie serii tych zagadnień. Specjalna uwaga zostanie zwrócona na współpracę z krajami kandydującymi. Działania szkoleniowe będą ważną częścią wysiłków JRC zmierzających do wyposażenia Wspólnoty w nową generację naukowców z niezbędnymi kompetencjami i wiedzą. Główne obszary działań badawczych będą następujące ⁽¹⁾:

3.1. Bezpieczeństwo jądrowe i środki bezpieczeństwa

Badania nad postępowaniem z odpadami i składowaniem (zwłaszcza technikami separacji i transmutacji dla długotrwałych aktynowców) i ochrona przed promieniowaniem; bezpieczeństwo różnych typów reaktorów (z priorytetem dla reaktorów dla krajów kandydujących) i rozwój metod kontroli w odniesieniu do materiałów rozszczepialnych oraz techniczne wsparcie dla nierozprzestrzeniania. Zapewnia się personel dla nadzoru wycofywania z eksploatacji przestarzałych instalacji jądrowych.

3.2. Pomiary i materiały referencyjne

Metrologia radionuklidów, zwłaszcza w przypadku niskiej aktywności i testów weryfikacyjnych w ramach sieci najlepszych laboratoriów; interakcja pomiędzy neutronami i masą dla wygenerowania bazowych danych do badań dotyczących transmutacji odpadów i rozwoju nowych systemów. Działanie to zasadniczo zapewni horyzontalne wsparcie dla działań objętych powyższą pozycją 3.1.

⁽¹⁾ Dodatkowo JRC jest uprawniony do uczestnictwa we wszystkich badaniach, tak samo jak organy w Państwach Członkowskich.

ZAŁĄCZNIK II

ŁĄCZNE MAKSYMALNE SUMY, UDZIAŁY I PRZYKŁADOWY PODZIAŁ

		<i>(mln EUR)</i>
1.	Priorytetowe obszary tematyczne badań	890
1.1.	Kontrolowana synteza termojądrowa	750
1.2.	Zarządzanie odpadami radioaktywnymi	90
1.3.	Ochrona przed promieniowaniem	50
2.	Inna działalność w dziedzinie technologii jądrowych i zabezpieczeń	50
3.	Działania Wspólnego Centrum Badawczego (JRC) w dziedzinie energii jądrowej	290
Suma		1 230

ZAŁĄCZNIK III

INSTRUMENTY

Wstęp

Interwencja budżetowa Wspólnoty w działaniach pośrednich (tj. niepodjętych przez JRC) jest skierowana na ośrodki badawcze, uniwersytety, przedsiębiorstwa i organy krajowe lub międzynarodowe w Państwach Członkowskich i w europejskich państwach stowarzyszonych, które przeprowadzają działania badawcze. Te ostatnie mogą występować jako pośrednicy dla interwencji budżetowej Wspólnoty. W przypadku gdy okaże się to być konieczne dla osiągnięcia celów programu, organy w nowo niepodległych państwach (WNP) i organizacjach międzynarodowych mogą wyjątkowo korzystać z finansowania Wspólnoty.

1. INSTRUMENTY W DZIEDZINIE ENERGII TERMOJĄDROWEJ

W dziedzinie badań nad energią termojądrową w pozycji 1.1 załącznika I poszczególne właściwości działań w tym obszarze wymagają wdrożenia przepisów szczególnych. Podjęte projekty będą przeprowadzane na podstawie procedur wymienionych w:

- umowach stowarzyszeniowych,
- w umowie: „European Fusion Development Agreement” (EFDA),
- każdej innej umowie wielostronnej zawartej pomiędzy Wspólnotą i organizacjami stowarzyszonymi i/lub podmiotami prawnymi, które mogą być utworzone po wydaniu opinii kompetentnego komitetu konsultacyjnego,
- innych umowach o ograniczonym czasie obowiązywania, zwłaszcza z organami w Państwach Członkowskich lub państwach stowarzyszonych z programem ramowym Euratom,
- umowach międzynarodowych obejmujących projekty przeprowadzane w ramach współpracy z państwami trzecimi, takie jak ITER.

Działania w kierunku koordynowania i wspierania badań nad energią nuklearną mogą dotyczyć studiów nad wspieraniem tych działań, wspierania wymiany informacji, uciekania się do zewnętrznych kompetencji fachowych, wliczając niezależną ocenę działań, programów stypendialnych i szkoleniowych, publikacji i innych działalności promujących transfer technologii.

2. INSTRUMENTY W INNYCH DZIEDZINACH

W dziedzinie postępowania z odpadami radioaktywnymi i ochrony przed promieniowaniem priorytetowych obszarów tematycznych badań pod pozycjami 1.2 i 1.3 załącznika I oraz w innej działalności pod pozycją 2 Wspólnota, zgodnie z programami szczegółowymi i zasadami uczestnictwa, wniesie wkład w:

- sieci doskonałości, mające na celu wzmocnienie i rozwój naukowej i technologicznej doskonałości Wspólnoty poprzez integrację, na poziomie europejskim, kompetencji badawczych obecnie istniejących lub pojawiających się na poziomie krajowym i regionalnym,
- projekty zintegrowane, zaprojektowane, aby bardziej pobudzić konkurencyjność Wspólnoty lub odpowiedzieć na ważne potrzeby społeczne przez mobilizowanie masy krytycznej zasobów w zakresie badań i rozwoju techniki,
- projekty badawczo-rozwojowe lub innowacyjne, zaprojektowane dla uzyskania nowej wiedzy lub jej znaczącej poprawy lub stworzenia nowych produktów, procesów lub usług lub spełnienie innych potrzeb społeczeństwa i polityki Wspólnoty lub zademonstrowanie wykonalności nowych technologii oferujących potencjalne ekonomiczne korzyści, ale które nie mogą być bezpośrednio skomercjalizowane,
- działania w celu wspierania i rozwoju zasobów ludzkich i mobilności,
- działania koordynacyjne, przeznaczone na promowanie i wspieranie skoordynowanych inicjatyw w zakresie badań i innowacji podejmowanych przez podmioty dążące do ulepszonej integracji,

- działania wspomagające, takie jak działania skierowane na wykorzystanie wyników badań i transfer wiedzy, i działania wspierające infrastrukturę badawczą dotyczące, na przykład, ponadnarodowego dostępu lub przygotowawczych prac technicznych (wliczając wstępną ocenę wykonalności),
- zintegrowane inicjatywy infrastrukturalne, łączące w jedno działanie kilka działań istotnych dla wzmocnienia i rozwoju infrastruktury badawczej w celu zapewnienia obsługi na poziomie europejskim.

3. DZIAŁANIA BEZPOŚREDNIE – WSPÓLNE CENTRUM BADAWCZE

Działania bezpośrednie są przeprowadzane przez JRC.
